JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Riigikogu õiguskomisjon
oiguskomisjon@riigikogu.ee

Meie 17.11.2026 nr 8-1/8364-1

Muudatusettepanek (934 SE)

Lugupeetud õiguskomisjoni esimees

Riigikogu menetluses on karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seaduse (keskkonnakuritegude direktiivi ülevõtmine) eelnõu 934 SE. Justiits- ja Digiministeerium palub eelnõu muuta ja täiendada vastavalt käesolevas kirjas esitatud ettepanekutele.

- Eelnõu §-st 1 jäetakse välja punktid 8, 9, 15 ja 29, tagades järgnevate punktide numeratsiooni ühtsuse.

Selgitus:

Eelnõu § 1 punktidega 8, 9, 15 ja 29 kavandati tõsta KarS §-des 352, 353, 362 ja 366 sätestatud juriidilise isiku väärteokaristuste ülemmäärasid. Muudatuste eesmärk oli ajakohastada karistusmäärasid ning vähendada ebakõla füüsilise ja juriidilise isiku suhtes kohaldatavate karistuste vahel. Kehtiva õiguse kohaselt on füüsilisele isikule ette nähtud rahatrahvi ülemmäär võrreldes üldosas lubatud maksimaalse rahatrahviga suhteliselt ebaproportsionaalselt kõrgem kui juriidilise isiku puhul. Näiteks on KarS §-s 362 füüsilisele isikule ette nähtud rahatrahvi ülemmäär 300 trahviühikut ehk füüsilise isiku puhul lubatud maksimum, samal ajal kui juriidilise isiku rahatrahvi ülemmäär 3200 eurot moodustab juriidilisele isikule kohaldatavast üldosa maksimumist üksnes 0,8%. Kõnealused muudatused ei ole siiski vajalikud keskkonnakuritegude direktiivi (EL) 2024/1203 või mõne muu Euroopa Liidu instrumendi ülevõtmiseks. Arvestades eelnõu menetluse käigus esitatud arvamusi ning eesmärki piirduda eelnõus vaid Euroopa Liidu kohustuste ülevõtmiseks vajalike muudatustega, jäetakse nimetatud karistusmäärade tõstmised eelnõust välja. See ei muuda ministeeriumi hinnangut, et karistusseadustiku keskkonnavastaste süütegude peatükis sätestatud füüsilise ja juriidilise isiku väärteokaristuste omavaheline suhe vajab terviklikku ülevaatamist. Karistusmäärade ühtlustamise ja ajakohastamise küsimust käsitletakse aga tuleviku karistuspoliitilistes aruteludes.

- Eelnõu §-st 1 jäetakse välja järgmised osad, tagades järgnevate punktide numeratsiooni ühtsuse:

- punktid 10, 11, 14, 16, 23, 28, 35, 40, 44, 49, 53, 58, 63, 72, 76;
- punktis 12 jäetakse KarS §-st 357^1 välja lõige 6;
- punktis 17 KarS §-st 363^1 välja lõige 6;
- punktis 67 jäetakse KarS §-st 371^1 välja lõige 7 ja §-st 371^3 välja lõige 5.

Selgitus:

Muudatusettepaneku eesmärk on hoida eri direktiivide ülevõtmine lahus. Praegu Riigikogu menetluses olevasse eelnõusse jäävad ainult keskkonnakuritegude direktiivi ja raadamisvabade toodete määruse rakendamiseks vajalikud minimaalsed karistusõiguslikud muudatused. Kriminaaltulu tuvastamise ja konfiskeerimise direktiivi (EL) 2024/1260 ülevõtmisega seotud sätted jäetakse sellest eelnõust välja. See muudab eelnõu eesmärgi ja sisu selgemaks ning võimaldab keskkonnakaristusõiguse muudatuste

menetlemisega edasi liikuda. Konfiskeerimise direktiiviga seotud küsimusi arutatakse hiljem eraldi ja terviklikult. Vastav eelnõu on kavas esitada Vabariigi Valitsusele käesoleva aasta lõpus.

Palume õiguskomisjonil muudatusettepanekuid toetada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Anna Leena Neering 5887 0758
AnnaLeena.Neering@justdigi.ee